college van burgemeester en schepenen

Zitting van 10 november 2022

Besluit **GOEDGEKEURD**

A-punt Stadsontwikkeling / Vergunningen

Samenstelling

de heer Bart De Wever, burgemeester

de heer Koen Kennis, schepen; mevrouw Jinnih Beels, schepen; mevrouw Annick De Ridder, schepen; mevrouw Nabilla Ait Daoud, schepen; de heer Karim Bachar, schepen; de heer Peter Wouters, schepen; mevrouw Elisabeth van Doesburg, schepen; mevrouw Erica Caluwaerts, schepen; de heer Tom Meeuws, schepen

de heer Sven Cauwelier, algemeen directeur

20	**2022_CBS_08966**	**Omgevingsvergunning. Advies hogere overheid. Voorwaardelijk gunstig advies - OMV_2022087326. Ernest Van Dijckkaai 37, Steenplein 1 - 4. District Antwerpen - Goedkeuring**

Motivering

Aanleiding en context

Er werd bij de Vlaamse Regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. De aanvraag wordt behandeld volgens de gewone procedure van het Omgevingsvergunningendecreet.

De Vlaamse Regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar verzoekt het college of de gemeentelijke omgevingsambtenaar om:

- een openbaar onderzoek te houden;
- advies uit te brengen.

Projectnummer:	**OMV_2022087326**
Gegevens van de aanvrager:	**de heer Bob Samson met als adres Heidestraat 90 te 9050 Gent, DE VLAAMSE WATERWEG met als adres Lange Kievitstraat 111-113 bus 44 te 2018 Antwerpen, de heer Freek Speleman met als adres Filip de Pillecynlaan 22 te 9111 Sint-Niklaas, de heer Niels Vanmassenhove met als adres Vrijhavenstraat 3 te 8400 Oostende en de heer Wim Dauwe met als adres Lange Kievitstraat 111-113 bus 44 te 2018 Antwerpen**
Ligging van het project:	**Ernest Van Dijckkaai 37, Steenplein 1 - 4 te 2000 Antwerpen**
Kadastrale percelen:	**afdeling 1 sectie A nrs. 1636/7, 1636/5, 1636C, afdeling 4 sectie D nrs. 57/2D, 57/2B, 57/2E en 3417/2C**
Vergunningsplichten:	**Stedenbouwkundige handelingen**
Voorwerp van de aanvraag:	**stabiliseren van de kaaimuur**

Omschrijving stedenbouwkundige handelingen

Relevante voorgeschiedenis

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

- 29/10/2021: vergunning (OMV_2018128729) voor AMT Antwerpen Oost-Vlaanderen aanvraag aanpassing stortstrategie baggerspecie tgv. aanleg Oosterweelverbinding;
- 02/03/2021: vergunning (OMV_2020157753) voor het slopen van een vrijstaand gebouw, gekend als de Cruiseterminal, met aanhorigheden (hellingen, trappen en hekwerk).

Vergunde toestand

- bestaande kaaimuren.

Bestaande toestand

- bestaande kaaimuren.

Nieuwe toestand

- stabilisatie van de kaaimuren vanaf de Brabotunnel (Ernest Van Dijckkaai) tot aan de inham ter hoogte van het Steenplein:
    - stabilisatie van de huidige kaaimuur;
    - nieuwe langsriolering en vervanging van de huidige Suikerrui door een valput en leiding;
    - het bovenste deel van de bestaande kaaimuur wordt afgebroken en vervangen door een betonnen kesp;
    - bovenop deze kesp worden nieuwe dekstenen en gerecupereerde kasseien geplaatst;
    - het bodempeil wordt gebaggerd/genivelleerd;
    - steunberm en bodembescherming;
- rekening houdend met de toekomstige nieuwe invulling van de kaaien conform het Masterplan Scheldekaaien.

Inhoud van de aanvraag

- stabiliseren van de kaaimuur vanaf de Brabotunnel (Ernest Van Dijckkaai) tot aan de inham ter hoogte van het Steenplein.

Juridische grond

Het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en hun uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing.

Regelgeving: bevoegdheid

Conform artikel 24 en 42 van het Omgevingsvergunningsdecreet heeft het college of de gemeentelijke omgevingsambtenaar de bevoegdheid advies uit te brengen voor de vergunningsaanvragen op haar grondgebied waarvoor de deputatie, de Vlaamse regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar de bevoegde overheid is, tenzij:

1. de aanvraag ingediend is door het betrokken college;
2. de aanvraag louter betrekking heeft op mobiele of verplaatsbare ingedeelde inrichtingen of activiteiten.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

Het college heeft op 17 november 2017 (jaarnummer 2017_CBS_08858) beslist om de adviesbevoegdheid op te nemen.

Fasering

Procedurestap	Datum
Ontvangst adviesvraag	19 september 2022
Start openbaar onderzoek	3 oktober 2022
Einde openbaar onderzoek	1 november 2022
Gemeenteraad voor wegenwerken	geen
Uiterste adviesdatum	8 november 2022

Openbaar onderzoek
De aanvraag werd onderworpen aan 1 openbaar onderzoek.

Ingediende bezwaarschriften en petitielijsten

Startdatum	Einddatum	Schriftelijke bezwaar-schriften	Schriftelijke gebundelde bezwaar-schriften	Petitie-lijsten	Digitale bezwaar-schriften
3 oktober 2022	1 november 2022	0	0	0	0

Informatievergadering
Een informatievergadering was niet vereist en werd niet gehouden.

Argumentatie
Adviezen

Externe adviezen

Adviesinstantie	Datum advies gevraagd	Datum advies ontvangen	Advies
Brandweerzone Antwerpen-Zwijndrecht - Hulpverleningszone 1 (Antwerpen)/ Brandweer Zone Antwerpen BZA	22 september 2022	24 oktober 2022	Voorwaardelijk gunstig

Interne adviezen

Adviesinstantie	Datum advies gevraagd	Datum advies
Autonoom gemeentebedrijf voor vastgoed en stadsprojecten in Antwerpen	22 september 2022	7 oktober 2022
Stadsontwikkeling/ Omgeving/	22 september 2022	13 oktober 2022

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

Vergunningen Milieu		
Stadsontwikkeling/ Onroerend Erfgoed/ Archeologie	22 september 2022	7 oktober 2022
Stadsontwikkeling/ Onroerend Erfgoed/ Monumentenzorg	22 september 2022	25 oktober 2022
Stadsontwikkeling/ Publieke Ruimte	22 september 2022	26 september 2022
Stadsontwikkeling/ Team Stadsbouwmeester/ Integrale Kwaliteitskamer	22 september 2022	Geen advies ontvangen bij opmaak van dit verslag

Toetsing regelgeving en beleidsrichtlijnen

Plannen van aanleg, ruimtelijke uitvoeringsplannen en verkavelingen
Het eigendom is gelegen binnen de omschrijving van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan GRUP Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen, goedgekeurd op 19 juni 2009.

Het eigendom is gelegen in het gewestplan Antwerpen (Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979 en latere wijzigingen). Het eigendom ligt, volgens dit van kracht zijnde gewestplan, in een gebied voor gemeenschapsuitrusting en openbare nutsvoorziening. Onder gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen dient te worden begrepen voorzieningen die gericht zijn op de bevordering van het algemeen belang en die ten dienste van de gemeenschap worden gesteld. De idee van dienstverlening (verzorgende sector) aan de gemeenschap is derhalve rechtstreeks aanwezig. Artikel 4.4.8.van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening schrijft voor dat in gebieden die op de gewestplannen zijn aangewezen als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen, handelingen van algemeen belang en de daarmee verbonden activiteiten te allen tijde kunnen worden toegelaten, ongeacht het publiek of privaatrechtelijk statuut van de aanvrager of het al dan niet aanwezig zijn van enig winstoogmerk. Als gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen kunnen eveneens worden beschouwd een school, een voor het publiek toegankelijke toegangsweg tot een vergund gebouwencomplex in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen en neveninrichtingen naast een autosnelweg. Alhoewel in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen in principe geen gebouwen met een woonfunctie zijn toegelaten, heeft de Raad van State bovendien niettemin geoordeeld dat service-flats voor bejaarden kunnen worden vergund in dergelijk gebied. Ook een nomadenkamp werd door de Raad van State beschouwd als een gemeenschapsvoorziening en openbare nutsvoorziening, (Artikel 17 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerpgewestplannen en de gewestplannen).

Het eigendom is gelegen in het gewestplan Antwerpen (Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979 en latere wijzigingen). Het eigendom ligt, volgens dit van kracht zijnde gewestplan, in een gebied voor gemeenschapsuitrusting en openbare nutsvoorziening. Onder gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen dient te worden begrepen voorzieningen die gericht zijn op de bevordering van het algemeen belang en die ten dienste van de gemeenschap worden gesteld. De idee van dienstverlening (verzorgende sector) aan de gemeenschap is derhalve rechtstreeks aanwezig. Artikel 4.4.8.van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening schrijft voor dat in gebieden die op de gewestplannen zijn aangewezen als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen, handelingen van algemeen belang en de daarmee verbonden activiteiten te allen tijde kunnen worden toegelaten, ongeacht het publiek of privaatrechtelijk statuut van de aanvrager of het al dan niet aanwezig zijn van enig winstoogmerk. Als gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen kunnen eveneens worden beschouwd een school, een voor het publiek toegankelijke toegangsweg tot een vergund gebouwencomplex in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen en neveninrichtingen naast een autosnelweg. Alhoewel in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen in principe geen gebouwen met een woonfunctie zijn toegelaten, heeft de Raad van State bovendien niettemin geoordeeld dat service-flats voor bejaarden kunnen

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

worden vergund in dergelijk gebied. Ook een nomadenkamp werd door de Raad van State beschouwd als een gemeenschapsvoorziening en openbare nutsvoorziening, (Artikel 17 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerpgewestplannen en de gewestplannen).

Het eigendom is gelegen in het gewestplan Antwerpen (Koninklijk Besluit van 3 oktober 1979 en latere wijzigingen). Het eigendom ligt, volgens dit van kracht zijnde gewestplan, in een natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat. Het gebied dat als oeverstrook met bijzondere bestemming is aangeduid, is bestemd voor de heraanleg van de kaaien: buurtrecreatie alsmede toeristische en havenactiviteiten kunnen er samengaan; alleen werken en handelingen die daarmee verband houden zijn er toegelaten.

(Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's) kan u raadplegen via https://omgeving.vlaanderen.be/grup. Het gewestplan kan u raadplegen via https://omgeving.vlaanderen.be/gewestplan.)

De aanvraag ligt niet in een verkaveling.

De aanvraag is in overeenstemming met de bepalingen van het gewestplan.

Gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen

- Bouwcode: de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening (verder genoemd bouwcode), definitief vastgesteld door de gemeenteraad in zitting van 28 april 2014 en goedgekeurd bij besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen van 9 oktober 2014.
  (De bouwcode kan u raadplegen via www.antwerpen.be, zoek op 'regelgeving bouwen in Antwerpen')

  De aanvraag is in overeenstemming met de bepalingen van de bouwcode.

Sectorale regelgeving

- Vlaamse codex Wonen van 2021: Gecodificeerde decreten over het Vlaamse woonbeleid, gecodificeerd op 17 juli 2020.
  (De kwaliteitsnormen voor woningen, die in uitvoering van de Vlaamse codex Wonen van 2021 zijn opgemaakt, kan u raadplegen via www.wonenvlaanderen.be, zoek op "besluit Vlaamse codex van 2021")

  De aanvraag valt niet onder het toepassingsgebied van de Vlaamse codex Wonen van 2021.

- Rooilijn: artikel 4.3.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) van 15 mei 2009.
  (De VCRO kan u raadplegen via https://omgeving.vlaanderen.be/, ga naar Decreten en uitvoeringsbesluiten > Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO))

  Artikel 4.3.8 is niet van toepassing op de aanvraag.

Omgevingstoets

Toetsing van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de omgeving en de goede ruimtelijke ordening

Functionele inpasbaarheid

De aanvraag betreft het stabiliseren van de kaaimuren tussen de Vlasmarkt en het Steenplein. Deze werken zijn functioneel inpasbaar met het oog op de geplande heraanleg van de Scheldekaaien. Dit project wordt samen

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

gezien met het project van de kaaimuurstabilisatie ter hoogte van het Zuiderterras, waarvoor eerder advies verleend werd. De werken kaderen in het groter geheel van het Sigmaplan en van het project voor de herinrichting en renovatie van de Scheldekaaien te Antwerpen.

Visueel-vormelijke elementen

De aangevraagde werken hebben geen directe impact op het uitzicht van de kaaien. De aanleg van de kaaien wordt in een andere aanvraag behandeld.

Cultuurhistorische aspecten

De historische kaaimuur is opgenomen op de bij ministerieel besluit van 14 maart 2019 vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Het project werd vooraf besproken met de stedelijke dienst Monumentenzorg en aan de aanvraag werd een motivatienota 'erfgoed en archeologie' toegevoegd.

Het advies van de stedelijke dienst Monumentenzorg is voorwaardelijk gunstig:

"De ingrepen die noodzakelijk zijn voor de stabilisatie van de kaaimuur hebben een relatief sterke impact op de historische structuur, waarvan de bovenzijde ten behoeve van een nieuwe betonnen kesp verwijderd dient te worden. Ter hoogte van de inham van het Steenplein kan de historische muur daarentegen volledig bewaard blijven. De bij het dossier gevoegde erfgoednota verduidelijkt en beargumenteert de noodzaak van de ingrepen.

Vanuit de zorg om dit historisch relict betreurt de dienst Monumentenzorg deze aantasting van de oorspronkelijke structuur, onder meer de afbraak van de oorspronkelijke infrastructuur voor waterpersleidingen die zich achter de kaaimuur bevindt. Uit de erfgoednota blijkt wel dat waar mogelijk zorgvuldig zal omgegaan worden met de muur en de bijhorende infrastructuur, zoals de bolders, wrijfhouten, ladders. De in de erfgoednota aangegeven engagementen aangaande de herstelling of reconstructie van de historische elementen dienen zorgvuldig opgevolgd te worden."

Dit laatste wordt als voorwaarde opgelegd.

Bodemreliëf

Het projectgebied bevindt zich binnen een archeologisch vastgestelde zone. Het projectgebied is binnen een woon- en recreatiefgebied gelegen met een oppervlakte boven 300 m² (42.547 m²) en een ingreep boven 100 m² (2.500 m²). Volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 5.4.1 is hiervoor een archeologienota verplicht.

De archeologienota werd opgemaakt door GATE en waarvan akte door het agentschap Onroerend Erfgoed op 05/09/2022 (https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/23467). Het programma van maatregelen schrijft een archeologische werfbegeleiding voor. Dit onderzoek dient verplicht te worden uitgevoerd tijdens de geplande werkzaamheden.

Vanuit het oogpunt archeologie worden volgende voorwaarden opgelegd:

- De bouwheer voert het programma van maatregelen uit, namelijk een archeologische werfbegeleiding, conform de bepalingen uit de opgestelde archeologienota (https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/23467).
- De bouwheer meldt twee weken voor aanvang de start van de werken aan de stedelijke dienst Archeologie (archeologie@antwerpen.be).
- De bouwheer laat werfcontroles toe door stadsarcheologen.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

Hinderaspecten – gezondheid – gebruiksgenot – veiligheid in het algemeen

Het voorwerp van de aanvraag betreft de kaaimuurstabilisatie ter hoogte van het Steenplein te Antwerpen. Dit houdt o.a. in het baggeren van de sedimentatie en nivelleren van het bodempeil, plaatsen van een steunberm en bodembescherming, het uitvoeren van injecties in de kaaimuur, een tijdelijke bouwput (15 m-mv) uitgraven achter de huidige kaaimuur, het opbreken van de kaaimuurhoofd, enz. De bijhorende omgevingsvergunning of melding voor een eventuele grondwaterverlaging wordt overgelaten aan de aannemer.

Voor dit project wordt een project-m.e.r.-screening opgemaakt. Door de ligging van het project in een SBZ (speciale beschermingszone) wordt eveneens een passende beoordeling opgemaakt. Uit de passende beoordeling blijkt dat er geen betekenisvolle impact is op het habitatrichtlijngebied “Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent”.

Vanuit milieuoogpunt zijn er geen bezwaren. Wel dient er nagegaan worden of het project geen betrekking heeft op aanvraag tot natte en droge infrstructuur met openbaar karakter zoals gestipuleerd in de Vlaamse lijst categorie 5 a).

Mobiliteitsimpact (onder andere toetsing parkeerbehoefte)

Het algemene principe is dat elke omgevingsvergunningsaanvraag een parkeerbehoefte genereert. Om te vermijden dat de parkeerbehoefte (geheel of gedeeltelijk) wordt afgewenteld op het openbaar domein, is het de bedoeling om parkeren maximaal op eigen terrein te voorzien. Dit is het zogenaamde POET principe (Parkeren Op Eigen Terrein).

De parkeerparagraaf is niet van toepassing aangezien de inhoud van de aanvraag geen impact heeft op de parkeerbehoefte.

Advies van het college

Gunstig advies te verlenen voor de aanvraag tot omgevingsvergunning onder voorwaarden.

Geadviseerde stedenbouwkundige voorwaarden
1. De bouwheer voert het programma van maatregelen uit, namelijk een archeologische werfbegeleiding, conform de bepalingen uit de opgestelde archeologienota (https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/23467).
2. De bouwheer meldt twee weken voor aanvang de start van de werken aan de stedelijke dienst Archeologie (archeologie@antwerpen.be).
3. De bouwheer laat werfcontroles toe door stadsarcheologen.
4. De in de erfgoednota aangegeven engagementen aangaande de herstelling of reconstructie van de historische elementen dienen zorgvuldig opgevolgd te worden.

Financiële gevolgen
Nee

Besluit

Artikel 1

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

Het college beslist een gunstig advies, zoals geformuleerd in de argumentatie, te geven op de aanvraag, onder volgende voorwaarden.

Geadviseerde stedenbouwkundige voorwaarden
1. De bouwheer voert het programma van maatregelen uit, namelijk een archeologische werfbegeleiding, conform de bepalingen uit de opgestelde archeologienota (https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/23467).
2. De bouwheer meldt twee weken voor aanvang de start van de werken aan de stedelijke dienst Archeologie (archeologie@antwerpen.be).
3. De bouwheer laat werfcontroles toe door stadsarcheologen.
4. De in de erfgoednota aangegeven engagementen aangaande de herstelling of reconstructie van de historische elementen dienen zorgvuldig opgevolgd te worden.

Artikel 2
Dit besluit heeft in principe geen financiële gevolgen.

Bijlagen

1. Advies Brandweer_signed_OMV_2022087326.pdf

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

A Aanvrager

Omgevingsvergunning Antwerpen - Stedenbouw
Grote Markt 1
2000 Antwerpen
omgevingsvergunning@antwerpen.be
03/338 66 66

B Geografische situering

DE VLAAMSE WATERWEG (DS)
SUIKERRUI zn
2000 Antwerpen 1

C Doel en kader

Aanvraag omgevingsvergunning SH	2022087326
Projectinhoud	versie 1
Aanvraagdatum	22.09.2022
Omschrijving	Stabiliseren van de kaaimuur

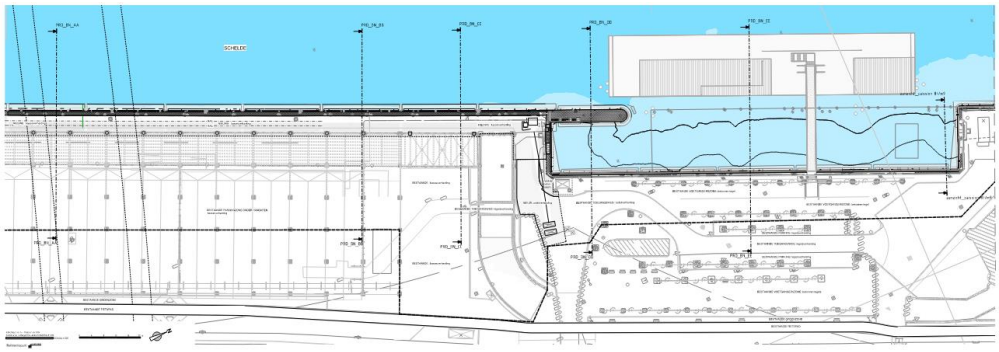
D Eindconclusie

GUNSTIG brandpreventieverslag
mits naleving van de bijgevoegde opmerkingen en voorwaarden in hoofdstukken F en G.

E Beschrijving gebouw/project

Indeling gebouw/beschrijving project:
Het voorwerp van deze aanvraag tot omgevingsvergunning is de kaaimuurstabilisatie ter hoogte van het Steenplein te Antwerpen, rechteroever.

De herinrichting van de kaaivlakte volgens het Masterplan Scheldekaaien maakt geen deel uit van deze aanvraag.

De brandpreventie - bijlage bouwvergunning werd toegevoegd door architect.

Digitale plannen zijn ontvangen via het omgevingsloket.

F Motivatie

F.1 Regelgeving, normen en richtlijnen

Er dient bij de bouw en/of exploitatie onder andere rekening gehouden met volgende inzake brandbeveiliging van toepassing zijnde regelgeving, normen en richtlijnen:

F.1.1 Koninklijk Besluit van 7 juli 1994

Koninklijk Besluit van 7 juli 1994 (en wijzigingen) tot vaststelling van de basisnormen voor preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen: bijlage 1 (terminologie), bijlage 2 en 2/1 (lage gebouwen), bijlage 3 en 3/1 (middelhoge gebouwen), bijlage 4 en 4/1 (hoge gebouwen), bijlage 5/1 (reactie bij brand), bijlage 6 (industriegebouwen) en bijlage 7 (gemeenschappelijke bepalingen).

Wat betreft de artikels waarin de brandweer expliciet om akkoord of advies wordt gevraagd met betrekking tot de bereikbaarheid van gebouwen gelden volgende bemerkingen.

Opmerking
De verschillende gebouwen moeten bereikbaar zijn voor de hulpdiensten. Brandweer Zone Antwerpen adviseert de toegangswegen op de openbare weg conform het KB uit te voeren met als doel de veiligheid van de bewoners te verhogen.

Opmerking
Brandweer raadt aan de werken zo te organiseren dat ontoegankelijkheid voor brandweerwagens langsheen de kade in functie van o.a. reddingen, pomp- en bluswerken op schepen… beperkt blijft in tijd.

G Specifieke brandvoorzorgsmaatregelen

Onderstaande maatregelen dienen getroffen door de exploitant/eigenaar. De exploitant/eigenaar is verantwoordelijke voor de goede werking, voor het onderhoud en indien toepasselijk voor de bereikbaarheid bij brand van de onderstaande brandvoorzorgsmaatregelen.

G.1

a Algemene kenmerken openbare weg ten behoeve van de brandweer
De hierna behandelde onderwerpen vormen het basisadvies van de brandweer.
Bij afwijkende situaties kan de brandweer steeds bijkomende maatregelen adviseren.

a1 Ten behoeve van een goede bereikbaarheid voor brandweerwagens dient de **rijweg op de openbare weg** minstens volgende kenmerken te vertonen:

- Een minimale vrije breedte:
  - een minimale vrije breedte van **3,5 m** voor wijken met uitsluitend woonfunctie waarbij steeds een opstelbreedte van minimum 4 m beschikbaar is;
    Motivatie 3,5 m: Indien de rijweg 4 m breed is, zal bij foutparkeren de doorgang voor auto's nog mogelijk zijn maar niet voor vrachtwagens. Problemen zullen te laat vast gesteld worden. Bij totale versperring doorgang zal door politie eerder actie ondernomen worden.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

- een minimale vrije breedte van **4 m** voor wijken waarin winkels en bedrijven gelegen zijn met een normaal risico;
  Motivatie 4 m: Doordat vrachtwagens zich in deze straten vast zullen rijden zal de doorgang verzekerd blijven. Bij versperring zal de politie actie moeten ondernemen.
- een minimale vrije breedte van **6 m** voor wijken waarin hoge gebouwen, voor KMO-zones of voor hoofdverbindingswegen;
  Motivatie 6 m. *Dit is de breedte voor de opstelling van HW36 (50m). Tevens kunnen twee vrachtwagens / bussen mekaar hier kruisen*
- een minimale breedte van **8 m** voor doodlopende wegen waarlangs gebouwen gepland zijn waarvan de hoogte van de bovenste bouwlaag hoger is dan 10 meter en die onder het toepassingsgebied vallen van het Koninklijk Besluit van 7 juli 1994 (en wijzigingen) tot vaststelling van de basisnormen voor preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen;

- een minimale draaistraal van 11 m aan de binnenkant en van 15 m aan de buitenkant;
- een minimale vrije hoogte van 4 m;
- een maximale helling van 6 %;
- draagvermogen derwijze dat voertuigen zonder verzinken met een maximale asbelasting van 13 ton er kunnen rijden en stilstaan, zelfs wanneer ze het terrein vervormen;
- de afstand tussen de gevel(s) en de dichtstbijzijnde rand van de rijweg is bij voorkeur tussen 4 en 10 m zodat de autoladder optimaal ingezet kan worden.

Ter informatie enkele afmetingen die van toepassing zijn van 2007:
- *de maximale statische breedte van de huidige hulpvoertuigen loopt op tot 3,15 m (voertuig 2,55 m + spiegels 2 x 0,30 m).*
- *De noodzakelijke breedte voor de optimale opstelling van een autoladder 30m is 4 m.*
- *De noodzakelijke breedte voor de optimale opstelling van een hoogtewerker 30m is 4,5 m.*
- *De noodzakelijke breedte voor de optimale opstelling van een hoogtewerker 50m is 6 m.*

a2 De hieronder opgesomde hindernissen belemmeren het optreden van de brandweer en moeten beperkt worden:

- de aanplantingen van bomen tussen de rijweg en de gebouwen: Indien toch bomen opgesteld worden tussen de opstelplaats van de autoladder of hoogtewerker en de gebouwen dient tussen de bomen een voldoende ruime vrije werkopening aanwezig te zijn;
- verkeersdrempels: Indien deze toch geplaatst worden, adviseert de brandweer de maximale hellingsgraad te beperken tot 6%;
- bloembakken, verkeerspalen en andere versperringen;
- wegvernauwingen;
- parkeren van voertuigen voor de gebouwen derwijze dat de bereikbaarheid ervan door de autoladders en hoogtewerkers van de brandweer onmogelijk wordt;
- bomen en klimplanten: Indien toch aanwezig dienen deze periodiek gesnoeid te worden zodat de noodzakelijke vrije hoogte en breedte gewaarborgd blijven;
- bevestigingskabels voor klimplanten: Indien toch aanwezig moeten deze zich ten minste 4,5 meter boven het straatniveau bevinden. De onderlinge tussenafstand tussen twee bevestigingskabels dient zich ten minste 30 meter van elkaar te bevinden zodat de opstelling en het werkveld van de ladderwagen niet onmogelijk wordt.

a3 Gebruik van breek- en verzinkpalen
Niet van toepassing in dit dossier

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

a3.1 Afsluiten van de openbare weg

De brandweer is in principe tegen de plaatsing van alle hindernissen die de interventie vertragen. Daarom kan de brandweer ook geen enkel systeem met slot (poorten, beugels,...), dienstig voor het afsluiten van doorgangen die door de brandweer gebruikt moeten worden, positief adviseren.

a.3.2 Plaatsing breekpalen – verzinkbare palen

Indien de overheid beslist om straten of zones af te sluiten met breek- of verzinkpalen kan de Brandweer Zone Antwerpen zich hiermee verzoenen mits aan bepaalde kenmerken voldaan wordt.

Basisdoel:
- De doorgang van de wagens van de hulpdiensten dient 100 procent gegarandeerd en de overschrijding van de palen dient gepaard met een minimum aan tijdsverlies.
- Er dient gewerkt met één systeem zodat verwarring uitgesloten wordt.

Problemen die de doorgang van breek- of verzinkpalen kunnen hinderen:
- verkeerd geparkeerde wagens voor de palen (consequente aandacht vanuit politie is noodzakelijk, mentaliteitsverandering chauffeurs, …);
- storende plaatsing van allerhande voorwerpen zoals straatmeubilair, bloembakken, … (in ontwerpfase dient rekening gehouden met gegevens brandweer, …);
- ziekenwagens en sommige brandweerwagens zijn niet voorzien van een ‘bull-bar’.

a.3.2.1 Breekpalen

Indien de overheid beslist om straten éénzijdig af te sluiten, kan de brandweer zich verzoenen met de plaatsing van breekpalen voor zover zij voldoen aan onderstaande vereisten.
Verschillende brandweervoertuigen zijn uitgerust met een “bull-bar”. Hiermee kunnen beschouwde voertuigen de breekpalen overschrijden indien er zijdelings voldoende doorgangs-breedte is. Er dient opgemerkt dat de oude breekpalen type Amsterdammer niet meer voldoen aan de vereisten van de brandweer.

De goedgekeurde breekpaal is van het **type ‘TECNO ART’**
1. ronde paal: dit type paaltje werd getest tijdens een proef op 10 oktober 2003:
    - Het principe steunt op een gekerfde binnenbuis waarover een huls gepositioneerd wordt; Bij de vereiste kracht breekt de binnenpaal plots en volledig waardoor de doorgang vrij is. Verdere info is beschikbaar in de brochure ‘verkeerspaaltje Antwerpen – TECNO ART’.
    - statische test: Een breekkracht van maximum 400 kg (gemeten door middel van een dynamometer) aangrijpend op een hoogte van ongeveer 75cm doet de paal plots en volledig breken. De kracht wordt langzaam opgevoerd tot de breuk zich voordoet.
    - dynamische test: Het paaltje breekt bij een dynamische test door 2 brandweervoertuigen (autopomp type Dennis en type Renault voorzien van bull-bar). De dynamische test dient uitgevoerd te worden met een ‘stapvoetse’ snelheid.
    - ter informatie: Een personenvoertuig slaagt er niet in de paal om te rijden.
    - breuk: Het paaltje knapt bij de breuk plotseling en volledig af zodat het weggenomen kan worden alvorens de brandweerwagen verder rijdt.
2. nieuwe Amsterdammer
    - Heeft hetzelfde binnenwerk als de ronde paal.
    - Succesvol omgereden tijdens een test op 18 september 2017 door een AP Atego.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

3. omklapbare ronde paal
    - Deze paal kan neergeklapt worden in het maaiveld wanneer de afdekplaat geopend wordt met een sleutel (niet destructief gebruik).
    - Bij het omrijden breken de boutjes van de bodemplaat plotseling en volledig af.
    - Succesvol omgereden tijdens een test op 18 september 2017 door een AP Atego.

Vereisten.

a. herkenbaarheid voor de brandweer:
    d.m.v. een rood (bij voorkeur fluorescerend) geschilderde top van de breekpaal;
    d.m.v. een rode fluorescerende strook aangebracht in de gleuf bovenaan de breekpaal

b. zekerheid dat de breekpaal omver gereden kan worden:

- Deze paaltjes (en de plaatsing) dienen van het type te zijn zoals getest tijdens de proef van 10 oktober 2003.
- De doorgang ten behoeve van de brandweerwagens mag niet afgesloten worden door foutparkeerders of andere hindernissen.
- Gemeten op de as waarop de breekpalen staan, dient tussen de breekpalen minimaal 1,30 m vrij te zijn wanneer het voertuig loodrecht voor de as kan staan. Indien de wagen niet loodrecht op deze as kan staan, dient deze afstand vergroot.

c. de brandweerwagens mogen niet beschadigd worden:

- De gegarandeerde vrije hoogte onder de brandweerwagens is voor de huidige brandweervoertuigen die uitgerust zijn met een “bull-bar”, 16 cm. Om beschadiging aan de brandweerwagens te vermijden, dient de breekpalen volledig en plotseling af te breken waardoor de paal verwijderd kan worden vooraleer de wagen doorrijdt.
- De breekpaal dient ongeveer 80 cm hoog te zijn.
- De kerf in de binnenpaal dient iets boven het maaiveld gesitueerd.
- Na een heraanleg van de straat dient opgevolgd door de bevoegde dienst dat alle vereisten gerespecteerd blijven. Deze opvolging is geen taak voor de brandweer.

a.3.2.2 Verzinkbare palen.

Indien de overheid beslist om bepaalde zones af te sluiten, kan de brandweer zich verzoenen met een systeem van verzinkpalen voor zover zij voldoen aan onderstaande vereisten.
Randvoorwaarden:

- De verzinkpalen dienen van eenzelfde type te zijn (opstelling, werking en besturing) zoals overeengekomen op de vergaderingen aangaande de verzinkpalen van het De Coninckplein.
- Het gebied dat afgesloten is moet minimum 2 toegangswegen hebben met verzinkpalen. Indien er slechts één toegang is (bv. doodlopende straat) is het systeem ontoelaatbaar daar er geen 100% garantie is dat het systeem fail-safe is.
- Naast de opstelling van de verzinkpalen dienen bij minimum één doorgang ook goedgekeurde breekpalen voorzien.
- Maatregelen dienen genomen opdat geparkeerde wagens de doorgang niet verhinderen (noch aan de verzinkpalen noch aan de breekpalen).
- De opstelling dient zo uitgevoerd dat de kenmerken van de doorgangswegen behouden blijven. Indien de doorgangswegen afwijken van de standaard dient voor plaatsing een situatieplan gunstig geadviseerd door de brandweer.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

Vereisten verzinkpalen
- Indien er zich problemen voordoen met de verzinkpalen (wegvallen spanning, probleem besturingssysteem, slecht contact naderingslussen, ...) zakken de palen automatisch.
- Het op- en neerlaten van deze paaltjes ten behoeve van de brandweer dient te geschieden via:
  - afstandsbediening vanuit elke brandweerwagen en ziekenwagen
  - badge als back-up voor elke brandweerwagen en ziekenwagen
  - via afstandsbediening vanuit radiokamer politie: Alle palen van de volledige site zijn bestuurbaar in geval van rampsituaties.
- De verzinkbare palen mogen niet kunnen stijgen indien binnen bepaalde straal wagens geplaatst zijn.
- fail-safe systeem: de continue werking dient gegarandeerd te worden:
  - bij defect: Een 24op24uren dienst dient voorzien voor onmiddellijke herstelling
  - onderhoud: Periodiek onderhoud dient uitgevoerd te worden.
  - bij vriesweer (ijsvorming) en aanwezigheid van stof: De paal moet feilloos te werken.
- De palen dienen voorzien van bouten waardoor het mogelijk is de palen in ‘opstand’ om te rijden (mits de juiste keuze van de bouten)

Kosten
- De brandweer is geen vragende partij voor versperringen (integendeel) en wenst hier dan ook niet financieel voor op te draaien. Zenders, batterijen, enzovoort … dienen op vraag van de brandweer geleverd te worden.

Ziekenwagens
- Het dringende ziekenwagenvervoer moet, net zoals de brandweer, zo snel mogelijk op de plaats van interventie geraken. Ook deze diensten moeten betrokken worden in het verhaal (= voorziening om de palen te laten zakken dient beschikbaar gesteld). Het niet-dringende ziekenwagenvervoer dient ook bekeken te worden.

a.3.2.3 Doorgave gegevens aan brandweer

De juiste inplantingsgegevens dienen voor de plaatsing doorgegeven aan de tekenkamer van Brandweer Zone Antwerpen. Dit in de gewenste vorm: lijn, polygoon en punt elementen, zodat ze onmiddellijk in het BW-GIS kan opgenomen worden.
Enkel op deze wijze heeft de brandweer bruikbare informatie aangaande de exacte situatie van de breekpalen in de stad en de districten.

a4 Rijwegen naast rivieren, kanalen en dokken

Bereikbaarheid wateroppervlak:
Om interventies in en op het water mogelijk te maken, dienen op regelmatige afstanden vrije opstelplaatsen naast de kaaimuur voorzien te worden. Op deze plaats kan de bootwagen van de brandweer zich opstellen. Het doel is om onder meer de reddingsboot te water laten of om duikers en/of drenkelingen uit het water te hijsen.
Deze opstelplaats dient naast de boordsteen aangelegd en vrijgehouden.
Indien er geen opstelplaatsen voor de bootwagen voorzien worden, kunnen de reddingen te water gehinderd zo niet verhinderd worden.

a5 Plaatsing van terrassen

Niet van toepassing in dit dossier

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

Terrassen, open of gesloten, beïnvloeden op twee manieren de brandveiligheid.
Enerzijds kunnen zij, net als elk ander straatmeubilair, in het openbaar domein:

- een mogelijke belemmering vormen voor de vlotte doorgang van de brandweerwagens
- een mogelijke belemmering vormen voor de opstelling van de ladderwagens van de brandweer
- door hun inplanting een gevaar vormen voor brandoverslag
- ingevolge hun plaatsing een ondergrondse hydrant onbruikbaar maken.

Anderzijds dienen zij door hun concept aanzien te worden als:

- een uitbreiding van de publiek toegankelijke inrichting, waardoor de Politiecode van toepassing wordt
- een uitbreiding van het bestaande gebouw waardoor voor de nieuwe gesloten terrassen het *'Koninklijk Besluit van 7 juli 1994 (en wijzigingen) tot vaststelling van de basisnormen voor preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen'* van toepassing is.

a5.1 Vlotte doorgang in het openbaar domein.

- De algemene regel A1 is van toepassing.
- Deze algemene regel dient absoluut gerespecteerd te worden in uitvalswegen van de brandweer: hoofdassen die gebruikt worden tijdens het aanrijden.
  Op de uitvalswegen kan geen vermindering van de doorgangsbreedte toegestaan worden voor gesloten terrassen of open terrassen die afgezoomd worden met windschermen.
  Opmerking: De brandweer bepaalt voor elke "terraszone" voorafgaandelijk de uitvalswegen.
- Op andere dan uitvalswegen kan een vermindering van de doorgangsbreedte toegestaan worden onder volgende voorwaarden: bij open terrassen, met losse tafels en stoelen maar zonder vloerconstructie en zonder zijpanelen, kan een vrije doorgang van 3 meter gedoogd worden.
- Zonneluifels mogen de vrije doorgang evenmin verminderen en dienen inklapbaar te zijn en na sluitingsuur steeds ingeklapt te worden.

a5.2 Gesloten terrassen als publiek toegankelijke inrichting (PTI)

- Bestaande gesloten terrassen worden als PTI beschouwd indien langs alle zijden een afscheiding met de buitenruimte voorzien is ongeacht het gebruikte materiaal van de zijpanelen of het dak.
- Nieuwe gesloten terrassen dienen daarenboven beschouwd te worden als uitbreiding van het gebouw en dienen daarom volledig te voldoen aan de van toepassing zijnde wetgeving (KB basisnormen).

Aandachtspunten:

- Dubbelzijdige terrassen: wanneer aan beide zijden van een straat een terras aangevraagd wordt, dient de beschikbare ruimte evenredig verdeeld te worden.
- Gesloten terrassen worden nooit toegelaten boven ondergrondse hydranten. De ondergrondse hydranten dienen steeds volledig vrij te blijven.

a6 Hydranten.

- Bij heraanleg van straten dienen de beschikbare hydranten tijdens en na de werken steeds beschikbaar te blijven.
- Voor nieuwe straten dienen hydranten op de openbare weg geplaatst in overeenkomst met de geldende concessieakte met de nv AWW (nu Waterlink) of een andere waterleverancier. In ieder geval dienen de hydranten geplaatst op een leiding met een minimale diameter van 80mm. De onderlinge afstand tussen de hydranten dient maximaal 100 m te zijn. Deze diameters en tussenafstanden kunnen aangepast worden in functie van het risico en/of de verwachte brandlast.

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be

- In beide gevallen dienen de hydranten steeds bereikbaar te zijn. Derwijze is bijvoorbeeld de plaatsing van hydranten in een parkeerzone ontoelaatbaar.

H Opmerkingen

De zoneraad van Brandweer Zone Antwerpen keurde het retributiereglement goed dat van toepassing is op brandpreventieopdrachten uitgevoerd door de hulpverleningszone. Voor aanvragen ontvangen vanaf 1 januari 2021 geldt het retributiereglement voor 2021-2025. De aanvrager zal een onkostennota ontvangen a rato van de door Brandweer Zone Antwerpen gepresteerde tijd voor het behandelen van deze aanvragen.
Om een vlot verloop van de facturatie te kunnen garanderen, gelieve uw bestelbonnummer - indien gewenst en nog niet vermeld op uw aanvraag - binnen de 14 dagen na verzendingsdatum van dit verslag te melden aan preventie@bza.be.

Dit document is een “signed pdf”. Dit wil zeggen dat het een elektronische handtekening bevat. De “originele ondertekende versie” is de digitale versie waarin alle nodige gegevens over de handtekening digitaal terug te vinden zijn. U kan deze info enkel zien indien u het document opent met Adobe Acrobat. Bij het afdrukken van een elektronisch ondertekend document verliest de elektronische handtekening zijn waarde volledig.

Dossierbehandelaar

arch. Kristl Pannemans
consulent preventie

Medeondertekend door:

majoor Joris Van Linden
directeur risicobeheer

Grote Markt 1 - 2000 Antwerpen
info@antwerpen.be